

verschijnt 24 de maanden

N.V.R.D.

Radiovereld

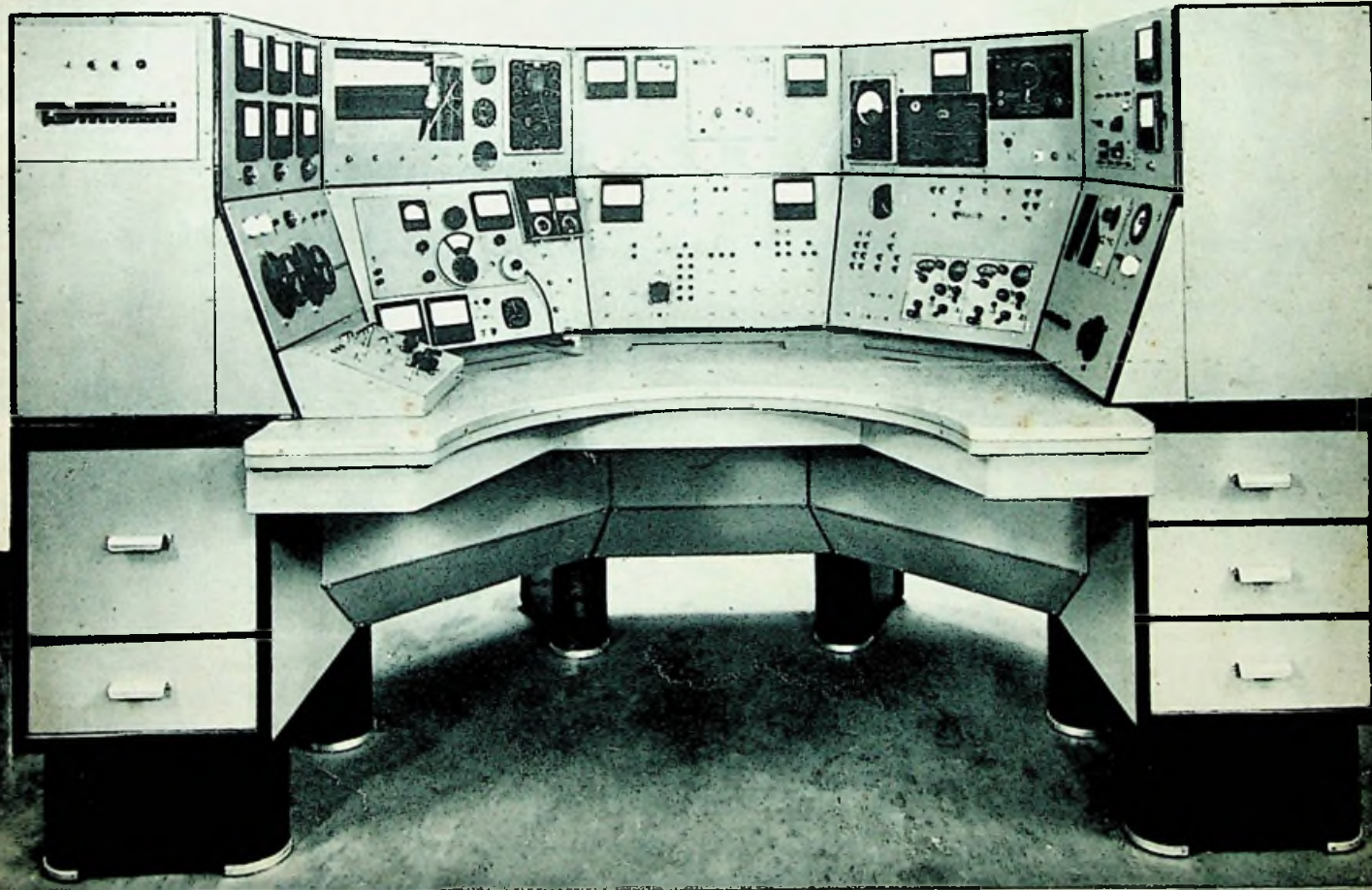
N.O.R.G.

CEBUBERA

RADIO

TELEVISIE

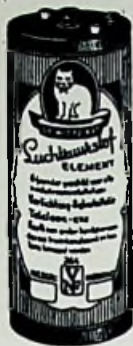
OFFICIEEL ORGAAN VAN N.V.R.D. - CEBUBERA EN N.O.R.G.

No 24
29 Oct. 1953
6e Jaargang

In dit nummer o.a.:
Verbetering in omroepoestand
Moeilijkheden en mogelijkheden van Televisie
Salon de Radio et de Télévision te Parijs
Index

„WITTE KAT“
is kwaliteit

BLECTROTECHNISCHE EN RADIOGROOTHANDEL

W. OOSTERBERG - ZUTPHEN

BEUKERSTRAAT 53

TEL. 3317 (K 6750)

TRILLERS

van
gelijkstroom
in wisselstr-
50 per. in
vaar- en voer-
tuigen voor:
Itadio's
Versterkers
Gramofoons
Bandrecorders
TL en Neon-
Buisen
Medische app.
Meet-
instrumenten

Complete omvormers

Vraagt brochure trillers

W. J. STOKVIS
ARNHEM

Postbus 20, Tel. K 8300-23041

Nora radio

Hoofdvertegenwoordiger voor
Nederland :

W. GUNNEMAN - HATTEM

Kastanjelaan C 266 - Tel. 227 (K 5206)

Vraagt reizigersbezoek

DUX f 475.—

E. J. DIE IPOEL
GRONINGEN

REPARATIES IN DRIE DAGEN KLAAR

Adverteert in dit blad

*Plaats
uw bestelling
bij de grossier*

Publicatie van de N. O. R. G.

Radiowereld

Orgaan van: „N.V.R.D.“, Nederlandse Vereniging van Radio-
Detailhandelaren, waaronder begrepen Televisie-Detailhandelaren
en Televisie- en Radioreparateurs - „CEBUBERA“, Centraal
Bureau tot Bescherming van de Belangen van de Radiohandel -
„N. O. R. G.“, Nederlandse Organisatie v. d. Radio-Groothandel

REDACTIECOMMISSIE: R. F. van Heusden, B. J.
Lankamp, C. P. van Solingen, J. Weenenk, J. Wigerink

REDACTIE-ADRES: Pr. Hendriklaan 32, Amsterdam-Z., Tel. 717643
JOURNALISTIEK VERZORGER: J. J. Lichtenveldt

VERSCHIJNT OM DE 14 DAGEN

Spoedige verbetering in Omroepoestand te verwachten

- Hilversum II waarschijnlijk 1 November weer op volle kracht
- Drie FM-zenders voor sub-uitzending van H-2 programma in misdeelde gebieden gereed voor bedrijf

Herstelwerkzaamheden aan de zendinstallatie van Hilversum II zijn, naar van welingelichte zijde vernomen werd, thans zover gevorderd, dat het naar alle waarschijnlijkheid mogelijk zal blijken in plaats van de momenteel in gebruik zijnde 30 kW noodzender per 1 November weer gebruik te maken van de gereviseerde 120 kW zendinstallatie. Ontvangstmogelijkheden zullen dan weer geheel als vroeger zijn, wat dus inhoudt dat althans aan de uiterst hachelijk gebleken toestand van de laatste maanden een einde zal zijn gekomen. Ofschoon de situatie in de randprovincies eveneens enige verlichting zal ondergaan doordat de signaalsterkte met een factor 3 stijgt, is niettemin wel duidelijk dat de verbetering niet zover gaat, dat Hilversum II daar nu naar behoren zal doorkomen.

Voor PTT is deze overweging aanleiding geweest om spoed te betrachten met technische maatregelen, die heruitzending van het Hilversum II-programma in Limburg, Groningen en Twente mogelijk zullen maken. Behalve de experimentele FM-zender te Hulsberg, die binnen een uur in bedrijf kan worden gesteld als subzender van Hilversum III, staan voor dit doel twee 0.5 kW FM-zenders bedrijfsklaar gereed voor plaatsing in Hengelo en Hoogezand. Zij kunnen met enkele dagen in de lucht komen, maar het wachten is hier nog op toestemming van de regering.

Hangende de beslissing moest in opdracht van het Ministerie van O., K. en W. alle verdere activiteit van technische aard gestaakt worden; zelfs proefuitzendingen met de nieuwe installaties werden afgelast.

Er bestaat een kleine kans dat de regering nog deze maand tot een uitspraak zal komen en daar het zich laat aanzien dat aan de noodzakelijkheid van FM-uitzendingen niet langer getwijfeld wordt, ligt het in de lijn der verwachting dat de drie steunzenders spoedig in bedrijf zullen komen.

KORT Commentaar!

● Uit de U. S. A. verwarde berichten over K. T. V. „In de pan voor 1954“, zeggen R. C. A. en N.B.C. — „Voor de miljoenen in 3 à 4 jaar, maar vast niet eerder“ is het standpunt van Dr Baker, vice-president G.E.C. en voorzitter Nationale Industrie-commissie N.T.S. ● Philips Engeland zal 100 handelaren, in het tijdvak van 1 Oct. tot 31 Mrt '54 de grootste bijdrage leverend in opvoering radio- en radiogram-omzetten, op een Middellandsezeereis meenemen. Bijzondere etalages en toonkamer-opstellingen zullen bij de resultaatbeoordeling meetellen. ● In N. Ierland is het aantal TV-kijkers binnen één jaar van 100 op 5000 gesprongen; naar bevolkingstal komt dit overeen met het gemiddelde voor heel Engeland. Omzetten in de laatste 5 maanden worden geraamd op 3.5 miljoen gld. Het op 31 Mrt afgesloten boekjaar van Baird Television Ltd eindigde met een netto-verlies van rond 50.000 gld, in het voorafgaande jaar werd een winst gemaakt van rond 240.000 gld. ● Vertegenwoordigers van de Europese TV-organisaties hebben op een bijeenkomst te Londen besloten voortzetting der internationale coördinatie van TV-programma's uit te stellen tot midden volgende jaar. Een Frans voorstel met Kerstmis een gezamenlijk programma uit te zenden, moest worden verworpen. ● De V.P. Edison Voicewriter, op de Jaarbeurs gedemonstreerd door De Brey's Handelsmij N.V., heeft de „Audio Engineering Reward“ ontvangen, als zijnde 'n uitzonderlijke prestatie. ● Groothandelsprijzen zijn stijgende in USA-radio, insiders verwachten verder oplopen van de prijzen voor radio- en TV-apparaten. Fabricagekosten zijn t.o.v. vorig jaar met 21.8 % omhoog gegaan, de kostprijs van onderdelen met 8 %, kastwerk met 14.5 % en engineeringkosten met ruim 100 %

An onze adverteerders en diegenen, welke op advertenties in ons orgaan reflecteren, wordt dringend verzocht zich terzake rechtstreeks in verbinding te stellen met de drukker van ons blad, de N.V. „C. Misset” te Doetinchem.

Door toezending van advertenties en brieven, welke naar aanleiding van geplaatste advertenties worden gericht aan ons kantoor aan de Pr. Hendriklaan 32 te Amsterdam, ontstaat soms grote vertraging, daar wij ze op onze beurt weer door moeten zenden aan de N.V. Misset. Vertrouwende, dat aan dit verzoek gehoor zal worden gegeven, tekent, met vriendelijke groeten,

J. Wigerink, Secr. Red. Comm.

cles in het Parkhotel, Molenstr. 53, Den Haag, aan alle leden is toegestaan. Zij maakt van deze gelegenheid gebruik de leden op te wekken bedoelde ledenvergadering te bezoeken.

Rijken & De Lange openen nieuwe zaak

Na 13 jaar het bedrijf uitgeoefend te hebben in een noodwinkel, werd op 9 October door de Rotterdamse Muziekinstrumenten- en Radiohandel Gebrs Rijken & De Lange een nieuw pand betrokken, waarvan de inrichting tot het modernste behoort op het gebied van de „display”.

De pas geopende zaak van deze 100 jaar oude onderneming is gelegen in het nieuwe hart van de Maastad, n.l. aan de Korte Linbaan 28, hoek Karel Doormanstraat. Het nieuwe telefoonnummer is K 1800 — 11.94.00 (2 lijnen).

Verbouwing bij Radio- en Techn. Bur. N. J. Kitsz

Zaterdag 17 October is onder ruime belangstelling van zakelijke en persoonlijke relaties de door een verbouwing geheel gemetamorfoseerde bedrijfsinrichting van het Radio- en Techn. Bureau N. J. Kitsz, Herenstraat 38 te Amsterdam, met enige feestelijkheid en vele bloemstukken ingewijd. Het betreft hier een der langst gevestigde zaken in de hoofdstad.

BRENGT IN DE HANDEL

Het Bureau van Cebubera deelt mede, dat door de N.V. Philips in de handel is gebracht:

Merk:	Type:	Brutoprijs:
Philips	BX 320 U	f 220,—

*

De N.V. Thabur heeft onderstaand tropenradio-ontvangtoestel in de handel gebracht:

Merk:	Type:	Brutoprijs:
Graetz	264 W.T.	f 287,—

*

Het Bureau van Cebubera deelt verder mede, dat door onderstaande firma's de volgende radio-ontvangtoestellen in de handel zijn gebracht: A m i p - A m s t e r d a m :

Merk:	Type:	Brutoprijs:
EMUD	Record	f 285,—
„	Superor	„ 369,—

*

N. V. Ramendote Breda :

Merk:	Type:	Brutoprijs:
Südfunk	W 63 A	f 258,—

*

Dat voorts door de N.V. Theal, Amsterdam een nieuw merk radio-ontvangtoestel in de handel is gebracht, n.l. het merk JOTHA, waarvan onderstaande types leverbaar zijn:

Type:	Brutoprijs:
Zeus	f 262,50
Zeus met ingeb. gram.motor	„ 595,—
Mercedes	„ 448,—
Mercedes met ingeb. gram.motor	„ 748,—

PRIJSWIJZIGINGEN

Door de N.V. Thabur wordt gemeld, dat de bruto verkoopprijzen van onderstaande televisie-ontvangapparaten als volgt zijn gewijzigd:

Merk:	Type:	Brutoprijs:
Graetz	F 6	f 1175,—
„	F 8	„ 1425,—

Medegedeeld wordt, dat de Handelsonderneming LEMRA te Nijmegen de brutoverkoopprijzen van onderstaande radiotoestellen m.i.v. 13 October j.l. als volgt heeft gewijzigd:

Merk:	Type:	Bruto-verkoopprijs
Lembeck	Olympia W	f 288,—
„	Europa W	„ 398,—
„	Atlantis	„ 585,—

Ledenvergadering Afd. Zuid-Holland Noord

Het bestuur van de Afdeling Zuid-Holland Noord deelt mede, dat de agenda met bijbehorende stukken voor de Algemene Ledenvergadering (Jaarvergadering), welke wordt gehouden op Donderdag 19 November '53 des namiddags 2 uur pre-

Bij de Leden

De nieuwe radiozaak van de fa Looman te Zelhem

Doelmatige voorraadpolitiek

Iets over de betekenis van de omzetsnelheid

Wederom heeft de Nederlandsche Middenstandsbank N.V. te Amsterdam een Economische Publicatie het licht doen zien. Ditmaal is het geschrift gewijd aan de betekenis van de omzetsnelheid, een gegeven, waaraan de middenstander inderdaad niet die aandacht besteedt, welke het verdient. Zeker, het komt voor, dat de accountant of de boekhouder bij het opstellen van het balansrapport ook de omzetsnelheid vermeldt en zelfs dat cijfer vergelijkt met het overeenkomstige van het voorafgaande boekjaar, maar dat is dikwijls alles wat menige middenstands-ondernemer met betrekking tot de omzetsnelheid in zijn bedrijf wenst.

Terecht wijst de nieuwe publicatie erop, dat dit niet genoeg is. Na eerst te hebben uiteengezet hoe men de omzetsnelheid berekent, wordt er op gewezen, dat het cijfer van de omzetsnelheid een graadmeter is van het al of niet doeltreffend voeren van een juiste voorraadpolitiek. Een politiek, welke een aanpassing van de voorraad aan de omzet, tevens een zo laag mogelijk houden van de voorraad, beoogt. Het streven dient gericht te zijn op een opvoering van de omzetsnelheid door omzetvergroting en door inperking van de voorraad. Gewaarschuwd wordt tegen overdrijving op deze twee punten, legen onjuiste methoden bij de omzetvergroting en tegen de aarzeligheid om de voorraad op een inderdaad verantwoord laag peil te brengen.

Verder worden de voordelen van een hoge omzetsnelheid opgesomd en met nadruk wordt gewezen op het nadeel van een te lage omzet, alsmede op het feit, dat de brutowinst soms aanzienlijk wordt verminderd door de rentelast, drukkende op het in de voorraad gestoken kapitaal.

Aan de hand van verscheidene voorbeelden, aan de praktijk ontleend, wordt nu voor verschillende branches aangetoond, dat een dalende omzetsnelheid gepaard gaat met een toenemende rentelast, waardoor tenslotte de nettowinst vermindert. Het is juist het verband tussen omzetsnelheid en nettowinst, hetwelk vele middenstanders ontgaat.

Het geschrift betoogt dan verder, dat de omzetsnelheid een indicator is, welke waarschuwt wanneer er in de onderneming iets niet klopt. Maar een waarschuwing heeft alleen effect wanneer ze tijdig wordt gegeven; hier ligt nu het aanknopingspunt met de weinige aandacht, welke aan dit gegeven wordt besteed en waarover hierboven wordt gesproken.

Daarom geeft de publicatie met klem de raad om het cijfer voor de

omzetsnelheid niet achteraf, bij het opstellen van de jaarcijfers, te bepalen en te bezien, want dan is het lopende jaar in de regel reeds een eind gevorderd.

Het is dan te laat om het resultaat van het vorige jaar nog te beïnvloeden, terwijl het cijfer niets zegt ten aanzien van het lopende jaar. Neen, men dient de omzetsnelheid enige malen per jaar te bepalen, bijv. elk kwartaal of, beter nog, elke maand; dan alleen is het een waarschuwings-signaal, dat tijdig klinkt en dat daardoor tijdig tot maatregelen leidt.

Het verband tussen omzetsnelheid en netto-winst wettigt zeker de daaraan verbonden moeite; het is ongetwijfeld de verdienste van deze 23ste Economische Publicatie hierop gedocumenteerd de aandacht te hebben gevestigd.

Een apart hoofdstuk besteedt veel aandacht aan de gevolgen van de voorraadvermindering op de liquiditeit en balans-structuur en als gevolg daarvan ook op de verbetering van de rentabiliteit als gunstige bijkomende factor.

Deze publicatie is, zoals gewoonlijk verkrijgbaar bij alle kantoren van de Nederlandsche Middenstandsbank; de prijs is f 1.—.

Nieuwe geluiden op Reclame-Congres

Debietsuitbreiding belangrijker dan concurrentie

Tijdens het tweedaags reclamecongres, dat 14 en 15 dezer in het Kurhaus te Scheveningen werd gehouden, is door vele bekende figuren uit industrie en reclamevak het woord gevoerd.

Kern van een door dr P. Rijkens, voorzitter van de raad van bestuur der Unilever-maatschappij was: „Reclame is in het belang van de consument en de kosten daarvan zijn in het algemeen welbesteed. Het is de reclame die massaproductie van verbruiksartikelen mogelijk maakt en een tweede belangrijk element is dat de koper, thuis in zijn leunstoel gezeten, de diverse aanbiedingen met elkaar kan vergelijken, wat hem tijd, geld en moeite spaart". Het is vooral ook deze laatste factor, die in de verhouding fabrikant/detailhandel een steeds grotere rol gaat spelen.

Als het ware aanknopend op deze voordracht zette dr E. J. Tobi uiteen, dat de reclame en het merkartikel een belangrijke wijziging hebben gebracht in de rol van de tussenhandel. Door het merkartikel is een belangrijk deel van de functie van de tussenhandel verloren gegaan, namelijk het beoordelen van de kwaliteiten en het aanbevelen van de producten der fabrikanten. Vele consumenten komen thans zelf bij de detailist vragen om een bepaald merk.

Dr Tobi bepleitte vooral de soort reclame, die gericht is op uitbreiding van het debiet van een bepaald artikel, in tegenstelling tot de reclame, die er alleen maar op gericht is de omzet ten koste van een concurrent te vergroten.

De heer S. J. Vente, verkoopleider van een grote Nederlandse industrie, sprak over de verantwoordelijkheid in het reclamevak. De reclameman moet streven naar een verantwoorde reclame, die mede gericht is op het verlagen van de kosten van distributie van het product. Hij dient

commercieel dan ook goed op de hoogte te zijn.

Prof. dr J. F. ten Doesschate, directeur van het Hoogovenbedrijf te Velsen, vertelde van een onderzoek dat in de Verenigde Staten was verricht naar de koopmotieven van het publiek, naar aanleiding van een aantal advertentiecampaagnes. Daarbij bleek dat 72 % van de kopers uit emotionele motieven tot kopen hadden besloten, een groot deel van die motieven was van sexuele aard. Slechts 28 % van de kopers waren op rationele gronden tot kopen overgegaan, omdat zij meenden, dat het aangeboden artikel van betere kwaliteit was of een groter rendement opleverde dan een soortgelijk ander artikel.

Dit laatste is meer in het bijzonder het geval bij technische en „mannelijke" artikelen, zoals auto's e.d. Deze tendens neemt toe als zich tegelijkertijd veel nieuwe, maar soortgelijke gebruiksgoederen aanmelden.

Van de zijde van de huisvrouwenorganisaties werd te kennen gegeven dat men zich stoot aan vele onaesthetische advertenties. Ook is er algemeen bezwaar tegen het gebruik van buitenlandse woorden in de reclame; deze moet berekend zijn op de doorsnee huisvrouw, die in meerderheid geen vreemde talen verstaat. Als zeer belangrijk wordt beschouwd, dat de reclame een opvoedende en voorlichtende taak heeft.

Het congres werd geopend door de secretaris-generaal van het ministerie van Econ. Zaken, die er op wees dat Nederland meer dan enig ander land leeft van de wereldhandel. Prof. G. Brouwers zei verder van mening te zijn dat het exportvolume zijn hoogste top heeft bereikt, maar dat het een nog niet te beantwoorden vraag is, of er nu een hoogvlakke voor ons ligt of dat wij voor een afdaling staan. Goede en juist gerichte reclame zal er toe kunnen en moeten bijdragen de veroverde plaats op de wereldmarkt te behouden.

VAN DE REDACTIETAFEL

Uit het feit, dat in dit nummer de „Wegwijzer” is opgenomen, zal de lezer kunnen opmaken, dat met het voor hem liggende nummer de zesde jaargang van „Radiowereld” wordt afgesloten. Vorig jaar is door een technische fout doorgeteld tot nr 28, waardoor een administratieve complicatie ontstond, die thans wordt uitgevlakt door de huidige jaargang met nr 24 te beëindigen.

Graag had ik dit moment aangegrepen om enkele opmerkingen naar voren te brengen waartoe het thans eindigende „Radiowereld”-jaar, ook al omdat in de achter ons liggende maanden het wederzijds contact zoveel ruimer en ook weer meer persoonlijk is geworden, volop aanleiding geeft. De omstandigheid dat Uw redacteur op stel en sprong een keeloperatie moet ondergaan, heeft dit voornemen doorkruist, zodat voor het ogenblik zij volstaan met een welgemeend woord van dank voor de van vele kanten ondervonden sympathie en medewerking om „Radiowereld” een grotere plaats te geven in de belangstelling van de vakgenoot. Dat er dit jaar i.d.o. vorderingen werden gemaakt, niemand zal het ontgaan zijn — dat omgekeerd ons orgaan daardoor tocnemende greep kreeg op het radiogebeuren, het zal evenmin onopgemerkt zijn gebleven.

Vrienden, we moeten verder gaan. Het zal U allen thans wel overduidelijk voor ogen staan dat — globaal genomen — alle radio-activiteit een functie is van „vrije electronen”; wat ontbreekt is de „positieve kern”, waaromheen die electronen een vaste baan beschrijven. Deze centrale spil, wel, dit zou een naar alle zijden openstaand objectief voorlichtings- en contactorgaan kunnen zijn. Dus „RADIOWERELD”! Indien allen, die dit lezen, zich er rekenschap van willen geven, dat dit orgaan hun blad is en geen andere taak kent dan hun belangen voor te staan — d.i. het algemene radiobelang — dan zal het mogelijk zijn tijdens de zevende jaargang weer een flink eind verder te komen. Wat er in de eerstvolgende 12 maanden wél of niet gebeurt, het zal beslissend zijn voor het „koersverloop” in een decennium.

Het feit, dat ik mijn werk plotseling moet onderbreken, brengt mee, der te komen. Wat er in de eerstvolgende 12 maanden wél of niet zijn en dit weer houdt in, dat geen gelegenheid bestond om het „Firato”-verslag nog tijdig gereed te krijgen. Het onvoorziene voorbehouden, zal het overzicht in het volgend nummer worden opgenomen.

Lv

D. U. W.-subsidie voor schilderwerken

De subsidieregeling voor schilderwerken, welke gedurende de wintermaanden (medio November—1 Maart) heeft gegolden, zal wederom deze winter van kracht zijn.

Voor subsidie komt in aanmerking alle binnenschilderwerk, wit- en sauswerk en alle buitenschilderwerk, voorzover betreft afbranden, c.q. afschrappen of afbijten en eenmaal gronden en stoppen der ruiten aan gebouwen en kunstwerken.

Buiten de regeling vallen werken ten behoeve van de nieuwbouw, tengevolge van verbouw of die welke uitgevoerd worden in eigen beheer.

Kosten der te subsidiëren werken.

De kosten van een binnenschilderwerk moeten per object minstens f 600, en van een buitenschilderwerk minstens f 250,— bedragen, met dien verstande, dat wanneer binnen- en buitenwerk aan één object worden uitgevoerd, de kosten in totaal minstens f 600 dienen te bedragen. Aaneengrenzende opstallen van een eigenaar worden als één object beschouwd. Ten hoogste twee niet aaneengrenzende opstallen kunnen tot één object gecombineerd worden, indien deze twee objecten óf aan één eigenaar toebehoren, óf de werkzaamheden aan deze twee objecten door dezelfde schilderspatroon worden uitgevoerd.

De begrote kosten van het werk behoeven de goedkeuring van of namens de D.U.W.

Subsidiebedrag

De subsidie bedraagt 20 % van de goedgekeurde totale kosten van het werk. Van het uit te keren subsidiebedrag wordt 1 % ingehouden ter bestrijding van administratie-, bureau- en contrólekosten, zodat in werkelijkheid de premie 19,8 % bedraagt.

Subsidie-aanvragen

Aanvragen moeten in duplo worden gedaan op de daartoe bestemde formulieren, welke door opdrachtgever en schilderspatroon moeten worden getekend. Voor deze formulieren zal de schilderspatroon wel zorgen.

Voor werken, welke reeds zijn begonnen voordat over de subsidie-aanvraag is beslist, wordt geen subsidie gegeven.

Subsidie wordt alleen verleend voor werken, begonnen op of na 16 November 1953 en geheel gereed vóór of op 27 Februari 1954.

Aanvragen, welke na 20 Januari 1954 worden ingediend, worden niet meer behandeld.

De volledige regeling is opgenomen in de Ned. Staatscourant van 16 September 1953 no 179.

HUURVERHOOGING van bedrijfspanden

Nogmaals (aldus lezen wij in „Het Eigendomsrecht”) willen wij onze leden er op wijzen, dat bij de aanstaande huurverhoging t.a.v. bedrijfspanden in de desbetreffende regeringsvoorstellen niet het beginsel is neergelegd, dat de bestaande contracten worden doorbroken.

Het verdient daarom aanbeveling, dat de lopende contracten, zover de geldigheidsduur van het contract dat toelaat, worden opgezegd tegen 1 Januari 1954 onder bereidverklaring een nieuwe huurovereenkomst aan te gaan tegen de alsdan krachtens de gewijzigde Huurwet geldende hoogst toelaatbare huurprijs (30 % boven de oude huurprijs op 31 December 1953). Is opzegging tegen 1 Januari 1954 niet mogelijk, dan dient te worden opgezegd met inachtneming van de geldende opzegtermijn, tegen de expiratiedatum van het contract.

Wij herinneren er aan, dat als bedrijfspand wordt aangemerkt een verhuurd object, waarvan meer dan 40 % van het vloeroppervlak voor

bedrijfsdoeleinden in gebruik is. De z.g. winkelwoningen worden steeds als bedrijfspand aangemerkt.

Is dus minder dan 40 % van het vloeroppervlak voor bedrijfsdoeleinden in gebruik dan geldt het geheel als woningen en is geen opzegging van het lopende contract nodig daar t.a.v. de verhoging van woninghuren wel het beginsel geldt dat de Huurwet de bestaande contracten op het punt der huurprijs doorbreekt (gelijk het geval was bij de eerste verhoging van 15 %).

Mutaties bij N.R.U.

Na het heengaan van dhr Vogt, wiens demonstratieve benoeming tot technisch directeur van de Ned. Radio Unie destijds enige interne wijzigingen teweeg bracht in de taakverdeling, is thans de vroegere toestand hersteld. Ir P. A. J. Huydts is nu weer verantwoordelijk hoofd van de Techn. Dienst, terwijl dr ir J. J. Geluk, chef van het NRU-laboratorium, tot diens waarnemer werd benoemd.

VAN DE Televisie

door J. W. Rengelink,
Secretaris Ned. Televisie Stichting

Gaarne voldoe ik aan het verzoek van de redactie van „Radiowereld” om, mede naar aanleiding van de inleiding die ik op het congres van de Nederlandse Vereniging van Radiodetailhandelaren mocht houden, nog enige daar behandelde punten kort samen te vatten.

Ik zou dat willen doen aan de hand van een aantal onderwerpen die gerangschikt kunnen worden onder de rubriek **moeilijkheden** en een aantal andere, die de **mogelijkheden** schilderen.

De moeilijkheden

Het Overheidsbeleid

In „Radiowereld” van 1 October jl. is reeds vermeld welke mijn opvattingen zijn over het overheidsbeleid op televisiegebied. Ik wil daarbij nadrukkelijk voorop stellen, dat ik een open oog heb voor de financiële, culturele en zelfs sociale problemen, die de regering bij de bepaling van haar standpunt ten opzichte van de televisie in aanmerking moet nemen en die beslissingen dus niet gemakkelijk maken.

Maar al deze overwegingen mochten toch geen reden zijn voor de traagheid en de onzekerheid, die het gehele beleid der overheid kenmerken. Reeds voor de aanvang van het experiment hebben de Omroepverenigingen er op aangedrongen dat de regering zo spoedig mogelijk maatregelen zou treffen, opdat, wanneer besloten werd in twee jaar 't experiment voort te zetten, dit dan ook werkelijk op verantwoorde basis zou kunnen geschieden. Maar nu het ogenblik gekomen is dat het experiment is afgesloten, blijft de televisie in de versukkeling, omdat beslissingen van week tot week, van maand tot maand worden uitgesteld. Wanneer vandaag die definitieve beslissingen er zouden zijn, dan nog staat het vast dat van een reële uitbreiding van de televisiezendtijd het eerste jaar geen sprake kan zijn.

Omtrent de omvang van de overheidsfinanciering, noch omtrent het toekomstige televisiebestel, zijn tot dusverre beslissingen gevallen. Het ziet er ook niet naar uit dat dit nu inderdaad binnen enkele weken zal geschieden, maar elk verder uitstel van deze zo noodzakelijke beslissin-

gen blijft de televisie houden in een toestand van chronische bloedarmoede.

Culturele bezwaren

Een tweede moeilijkheid, die de televisie op haar weg vindt, is de berg van culturele bezwaren die door velen wordt opgeworpen. De vrees, dat televisie zal leiden tot verdere vervlakkings, tot geestelijke verarming, tot ontkrachtende passiviteit, wekt een bepaalde geestelijke weerstand tegen het voortschrijden der televisie, welke weerstand niet moet worden onderschat. Zij is tot uitdrukking gebracht door de Engelse dichter Elliot, die voorspelde, dat de televisie de jeugd geestelijk, moreel en fysiek te gronde zou richten. Men vindt dat in Nederland bijv. bij Prof. Polak, van wie de uitdrukking is: „Donkere huiskamer, donkere hersenkamer”. Men vindt haar in een rapport van de Unesco, de cultureel-wetenschappelijke organisatie van de Verenigde Naties, waarin geschreven staat „Wat de atombom is voor de beschaving, is de televisie voor de cultuur.” *)

Zoals velen in de tijd van de opkomst van de film en de radio de ondergang der mensheid hebben voorspeld, zo zijn er ook nu weer helaas pessimisten die door een on-

De heer J. W. Rengelink

juiste en ongerechtvaardigde zwartkijkerij de natuurlijke ontplooiing van de televisie trachten te remmen.

De beperkte middelen

Belangrijker dan het voorgaande is echter de rem op de televisie, die voortvloeit uit de veel te beperkte middelen waarmede in Nederland de televisie moet worden bedreven.

Er is een studio van nauwelijks 100 m² bruikbare vloeroppervlakte, die bijvoorbeeld het spelen van enigszins omvangrijke televisiestukken niet toelaat. Er is een reportagewagen, die na elke rit controle en herstel behoeft. Er is te weinig personeel, dat alleen kansziet door dikwijls veel te lange werktijden de noodzakelijke werkzaamheden vlot te doen verlopen. Er is gebrek aan voldoende ruimte voor administratie, voor decorbouw, voor opslagruimte. En vooral zijn er de veel te beperkte geldmiddelen, wat de televisieleiding in Nederland voor schier onoplosbare problemen stelt.

Voor de uitzending van voetbalwedstrijden moet, in tegenstelling tot de praktijk bij film, pers en radio, worden betaald; honoraria van musici liggen bij televisie-optredens belangrijk hoger dan bij optreden voor de radio; juridische valkullen zijn er talloos. De camera's waarover wij thans beschikken, eisen veel licht. De televisie heeft kans gezien, ondanks dit bezwaar, een enkele maal door te dringen tot bijv. het Concertgebouw en de Stadsschouwburg. Maar ook niet meer dan eenmaal. Want de grote hoeveelheid licht, die de huidige camera's nodig hebben, is zodanig hinderlijk voor het in de zaal aanwezige publiek, dat menige directie niet meer bereid is de televisie nog voor de tweede maal binnen te laten.

Er zijn dus grote moeilijkheden, waarvan er hierboven slechts enkele zijn genoemd. Maar liever dan naar deze moeilijkheden, richten wij ons oog op de mogelijkheden die er toch zijn, op de groei die toch is waar te nemen. Want voor de objectieve beoordelaar is er in de afgelopen periode stellig groei, stellig vooruitgang waar te nemen. Voor de optimistische beoordelaar zijn er aanwijzingen, die duiden op nieuwe, grote mogelijkheden.

De mogelijkheden

Wijziging in het overheidsbeleid

De regering heeft enige principiële besluiten genomen, die duidelijk hebben gemaakt dat de overheid de televisie wil zien voortgezet. Deze besluiten gaan in de richting van meer zendtijd, waarvoor de kosten door de regering in een of andere vorm zullen worden verstrekt. Praktisch hebben deze besluiten tot dusverre nog weinig effect gesorteerd. Voorlopig immers zal de televisie nog tot 1 Januari op de oude voet worden voortgezet en het ziet er naar uit dat die periode nog wel enige tijd zal worden verlengd.

Practisch verandert er dus niets en blijft het sukkelen. Maar toch zijn de regeringsuitspraken van belang voor de toekomstige ontwikkeling.

Als straks het Parlement de plannen der regering sanctionneert, dan kan een begin worden gemaakt met de voorbereiding die nodig is om inderdaad tot de zo noodzakelijke zendtijdverruiming te komen.

Ruimere armslag

De Nederlandse Televisie Stichting heeft reeds enige tijd geleden, in afwachting van de komende gebeurtenissen, te Bussum het St Vitusgebouw gehuurd, dat een grote zaal bevat die als tijdelijke studio kan worden ingericht. Wij zouden dus behalve over gebouw „Irene” ook over deze nieuwe studioruimte de beschikking krijgen, waardoor niet alleen meer zendtijd mogelijk is, maar waardoor ook grotere en meer gevarieerde programmas kunnen worden gebracht.

De Nederlandse Televisie Stichting heeft verder de tekeningen gereed liggen voor de inrichting van een tweede reportagewagen, waardoor het aantal buitenuitzendingen kan worden vergroot. De reportage, de directe uitzending dus van actuele gebeurtenissen, is de ruggegraat van de televisie.

Zodra de nodige credieten zijn verstrekt kan praktisch onmiddellijk aan de bouw van zulk een tweede reportagewagen worden begonnen.

Ook ten aanzien van de camera's zijn alle deskundigen het er over eens, dat de aanschaffing van camera's die minder licht nodig hebben, dringend noodzakelijk is. Deze zg. Image Orlicon camera's zullen de bezwaren der Schouwburg- en Concertgebouwdirecties opheffen en zij zullen het mogelijk maken uitzendingen te verzorgen uit gebouwen, waar zulks tot dusverre, bij gebrek aan voldoende licht, niet mogelijk was.

Internationale programma-uitwisseling

Van groot belang voor de ontwikkeling van de televisie is ook de internationale programma-uitwisseling. Een eerste belangrijke en imponerende prestatie op dit gebied hebben wij gezien tijdens de Kroningsweek in Juni 1953. Er wordt thans hard gewerkt aan het tot stand komen van een net van relaiszenders tussen verschillende Europese landen.

In Juni 1953 was deze verbinding er tussen Engeland, Frankrijk, België, Nederland en een deel van Duitsland. Het volgende jaar zal de verbinding waarschijnlijk zijn uitgebreid tot Zuid-Duitsland en vandaar naar Zwitserland. In Zwitserland, waar inmiddels de televisie is gestart, is men druk bezig met het gereed maken van een zender op de Jungfrau, die relayering van programma's naar en van Italië zal mogelijk maken.

Het is dan ook de bedoeling in Juni 1954 een Europese Televisie Week te organiseren, waaraan alle Europese landen deel zullen hebben. De verbindingen zullen dan nog niet permanent zijn, maar deze Europese Televisie Week zal er stellig toe bijdragen het tot stand komen van een definitief Europees televisienet dichterbij te brengen.

De permanente verbinding tussen Nederland en België zal waarschijnlijk spoedig gereed zijn. Dit is een stap van zeer grote betekenis. Wanneer ook met Duitsland de verbinding tot stand zal komen — en wij zouden gaarne zien dat ook deze niet te lang op zich laat wachten — dan hebben wij een grote schrede gezet op de weg naar de internationale uitwisseling van televisieprogramma's.

Het culturele klimaat

Het is de bedoeling van de Nederlandse Televisie Stichting zoveel mogelijk te trachten een gunstig cultureel klimaat te scheppen voor de ontwikkeling van de televisie in Ne-

derland. Zolang de televisie in handen ligt van de Omroepverenigingen, die immers culturele instellingen zijn, behoeft er weinig te worden gevreesd voor te grote culturele gevaren, doch het is nuttig de band tussen de televisie en de scheppende kunstenaars in Nederland zo innig mogelijk te maken. De Nederlandse Televisie Stichting heeft dan ook reeds contacten gelegd met de Vereniging van Cineasten en met de Vereniging van Letterkundigen, om deze groep van scheppende kunstenaars voor de televisie te interesseren. Ook op ander gebied (décor-ontwerpers, ballet, Stichting Toneelcoördinatie, wetenschappelijke instellingen etc.) is zulk een samenwerking gewenst en uit zulk een contact kan de televisie inspiratie en culturele vooruitgang putten.

Al is dus op dit ogenblik de televisie in Nederland nog erg in de verdrukking, er zijn toch tekenen die op nieuwe mogelijkheden wijzen. Wanneer die in de praktijk zullen worden verwerkt lijkt is in sterke mate afhankelijk van de snelheid, waarmee de overheid nu haar beslissingen zal gaan nemen. Moge de regering, en alle bij de televisie betrokken organisaties en instanties, daarbij voor ogen houden dat nodig zijn:

*Meer studioruimte,
Een beter en uitgebreider technisch apparaat,
Het spoedig tot stand komen van steunzenders opdat geheel Nederland door de televisiezenders zal worden bestreken,
Meer en betere programma's,
Een organisatie die, gebaseerd op de geestelijke en maatschappelijke gevarieerdheid van ons volk, gebaseerd derhalve op de Omroepverenigingen, toch een maximale samenwerking en gemeenschappelijkheid te zien geeft.*

*) Red. — Dit Unesco-rapport richt zich niet tegen de televisie, integendeel, maar tegen televisieverwording door botviering van de „Hollywood-mentaliteit”.

Bandrecorder als tolk

De Philipsfabriek in Mexico zat onlangs voor de moeilijkheid, dat zij in Eindhoven een juiste indruk moest verschaffen van de weergave van een van haar types radiotoestellen, wanneer dit stond afgestemd op een lokaal radiostation. Nu bestaan daarvoor op papier de nodige mogelijkheden, maar ditmaal werd bevonden, dat een Philips bandrecorder voor het beoogde doel de ideale „tussenpersoon” zou zijn. Er werd een

opname gemaakt, terwijl het radiotoestel achtereenvolgens op verschillende standen van de toonregelaars werd doorgespeeld. Elke verandering van instelling werd voor de microfoon gezegd en dus ook vastgelegd.

Zo ontstond een volkomen natuurgetrouwe opname van het gedrag van het betreffende toestel onder bepaalde omstandigheden, waaruit men in Eindhoven, nadat de band was opgestuurd, haarfijn zijn conclusies kon trekken.

Vanwaar het enthousiasme

op de „Salon de Radio et de Télévision” te Parijs

„Wij kunnen alles, omdat wij alles verkopen”

door J. F. M. VAN DE VEN, PARIJS

De berichten uit het vaderland over het wel en wee der televisie staan, laten we het maar eerlijk bekennen, in mineur. Wij, die ons gaarne tot taak stellen, het internationaal verloop op commercieel en technisch gebied te overzien en de geboden kansen op radiogebied in het algemeen af te wegen, zouden huiverig kunnen worden, deze internationale verschijnselen en bemoeiingen als een maatstaf ons land aan te leggen.

Bij alle omzichtigheid hier blijkbaar geboden, zal de radiohandel echter ook in ons land zich niet kunnen onttrekken aan de organische plichten en het exploiteren van het technisch vruchtgebruik, welke uit het steeds evoluerend domein der gesocialiseerde radio-inventies voortvloeien.

Een wezenlijk tekort aan investering of commercieel beleid kan in een gegeven ogenblik misschien bezuiniging heten, ergens zal het zich aandienen als fatale achterstand, die de winst van de toekomst faliekant te niet doet.

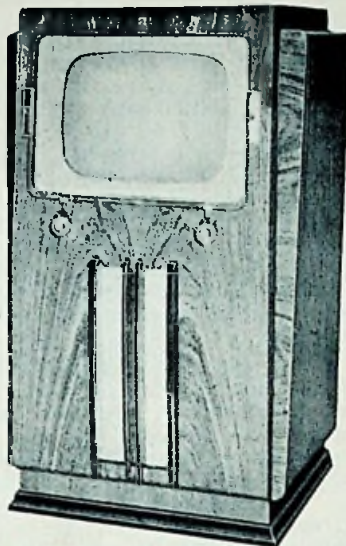
Wie, zoals wij, in de gelegenheid was de van 25 September tot 5 October in het Palais de Jena wederom gehouden Franse radio- en televisie-tentoonstelling op de keper te beschouwen, komt daarbij tot relatief zeer optimistische gedachten.

In de eerste plaats dringt zich een vergelijk op tussen de soortgelijke manifestatie te Parijs van het vorige en voorvorige jaar.

Was het toen nog belangrijk het grote publiek summier over de nieuwe mogelijkheden en het gelijk van de hoge definitie in te lichten, ging

Telemaster van C.D.T. voor twee defuncties (819 en 625) (en de Tour de France)

Grootbeeld-ontvanger (tot 70 cm) van Andrels

het er toen nog om zichzelf over vele zwevende punten heen te manoeuvreren en niet het minst over het vertrouwen in het technisch beleid van de Staat zelve, de zelfverzekerde allure van dit jaar laat aan het publiek geen reden tot twijfel.

Dit wil dus zeggen, dat er zich achter de schermen heel wat heeft afgespeeld en er wederzijds veel nieuw kapitaal aan het rollen is gebracht om in de radio kiemkracht te vinden.

Wie mocht menen hier met onnozel optimisme te doen te hebben, zal zich deerlijk blijken te vergissen.

Bij dit symptoom van het accoord in de hoogste regionen — ook al zal hier een jaar korter of langer niet meetellen — komt de nog belangrijker factor van het enthousiasme van het publiek.

Het zal blijken, dat het bezoek van niet-technisch publiek aan deze Salon tegenover bijv. het vorige jaar enorm is opgelopen. De belangstelling was overrompend.

Het staat voor ons vast, dat het weloverwogen beleid van het syndicaat van radio-constructeurs en -handel aan dit optimistisch beeld

een belangrijk aandeel heeft.

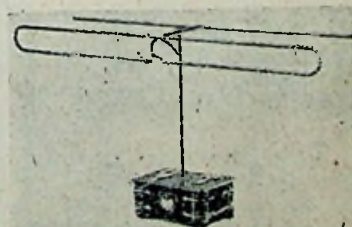
Het bewijst opnieuw, dat de radio-popularisering geen kwestie is van schipperen over dubieuze wateren, maar grondige coöperatie vergt van elke instantie, welke het radio-probleem uit hoofde van deszelfs karakter rechtstreeks aangaat.

Nieuwe richtlijnen

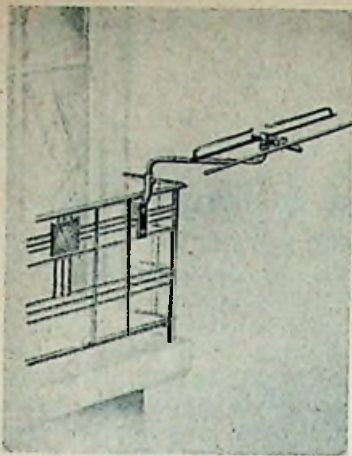
Kennelijk heeft men de ervaringen van vorige jaren te baat genomen om er organisatorisch zijn voordeel mee te doen. Eensdeels was het voor de deelnemer aantrekkelijker gemaakt, anderdeels was de appeal voor het publiek verhoogd.

Insteede van een toontje lager te gaan zingen, hetgeen tegenover de resultaten van het vorige jaar eerder te verwachten was geweest, heeft men het pleidooi verdiept en verbreed.

Voor het eerste zorgde vooral het stevige contact tussen omroep en handel. Het provisorische televisie-theater, met doorlopende directe uitzendingen met de bekende omroepers etc. ter plaatse, bleek boeiender dan ooit. Naast de gewone technische mogelijkheden als reportages over grote afstand, was hier een nieuwtje te bewonderen in de vorm van een televisie-spiegel, bestaande uit een kunstmatig vertraagd signaal, waardoor het beeld over meer dan een halve beeldbreedte herhaald kan worden. De optredende personen konden op deze wijze ontubdeld en verdubdeld worden. Het feit, dat men bovendien vrij de studio kon betreden en men het geheel zeer eenvoudig had gehouden, droeg tot de genoeglijke

Binnenantenne met voorversterker van Audiola.

Balconantenne van Syma

stemming, die hier heerste, ongewijfeld veel bij.

De verbreding had plaats op vele fronten. In de eerste plaats deed het de Salon zichthar goed, dat men zich niet meer uitsluitend tot televisie heeft beperkt, ook de gewone radio met al zijn aspecten kreeg een bescheiden ondersteunende plaats in het geheel. Dit gaf de deelnemers de kans hier en daar óf met iets gloednieuws voor de dag te komen, dan wel een waardevolle specialisering lucht te geven.

Door meerdere expositieruimte en het perspectief van het Franse en Belgische televisienet was het aantal aan de tentoonstelling deelnemende bedrijven groter, vooral nu ook voor het eerst uit de provincie. In totaal werden een 350 verschillende T.V. toestellen getoond door een kleine 70 fabrikanten.

Onze technische conclusie is hieruit, dat het vrijwel een ieder mogelijk blijkt te zijn met een goede beeldontvanger uit de bus te komen. Kwalitatieve verschillen, het vorige jaar nog vrij groot, bleken dit jaar vrijwel opgeheven. En vergeten we daarbij niet, dat een 800-lijnsysteem inderdaad nog wat meer vraagt dan onze definitie!

Het veelvuldig gebruik van courante Amerikaanse beeldbuizen is voor de

Telescoop-antenne voor UKG van Portenseigne

Franse constructeurs, vooral voor grootbeeld een behoorlijke handicap, aangezien de „spot“-diameter voor een 500-systeem berekend is. Gevolgtrekking: men beschikt hier thans over voldoende technici, die de zaak onder de knie hebben; de techniek der televisie is gemeengoed geworden.

Notities aan de stands

Van het algemene naar het bijzondere afdalend, kunnen wij ten aanzien van de nieuwe TV-tendenzen opmerken, dat wat de beeldgrootte betreft, er weer een verschuiving naar boven heeft plaats gehad.

Gold het vorig jaar de 31 cm beeldbuis nog als standaard, thans is dit met een percentage van 63 zeer zeker de 17 incher geworden. Ontvangers met 50 cm beeldvlak (21") zijn ook geen zeldzaamheden meer en behalve het cinemabeeld van Radio-Industrie, in practijk gebracht in het Marignan-theater tijdens de Engelse kroningsrelay's, vonden we een beeld van 70 cm in de stand van Andreis Television.

Nieuw was hier ook de tendenz om beeldontvangers te gaan bouwen, geschikt voor meerdere kanalen en twee definities, dit met het oog op de inwerkingtreding van de Belgische en Zwitserse (en Italiaanse) televisie-omroep. Ongetwijfeld zal men daar ook wel afzet vinden en zo ook klanten in eigen land, die over de grenzen heen willen kijken, (o.a. C. D. T.).

Ook de belangstelling voor de TV-antenne neemt steeds meer en meer toe.

Antenne-versterkers voor distributie etc. vonden we bij Diela en Portenseigne. Ook UKG auto-antennes in telescoopvorm doen hun intrede.

Bijzonder rijk aan initiatief toonde zich de antennespecialist Syma (89 rue St Martin-Paris), waar wij o.a. de spiraal-antenne (Wheeler) met een gain van 16 dB op een uitstekende wijze zagen gerealiseerd. Daarbij kwam „Audiola“ met een binnenantenne op een voorversterkertje gemonteerd, welke, effectief voor een straal van ongeveer 30 km, zeker voor de grootstad een oplossing betekent.

Vermelden wij tenslotte het streven om te komen tot combinaties van TV, radio, FM en gramfoon. (Clarville en Radio 38). Wat het uiterlijk betreft is er helaas weinig vordering gemaakt, ook al zijn er reeds apparaten, die voldoende optisch en sober zijn geconcepieerd. Juist aan de apparaten met grote beelden bemerkt men, dat een goede TV-ontvanger, wat vorm betreft, niet meer moet zijn dan een „projectiescherm“.

Besluiten we dit relaas met de

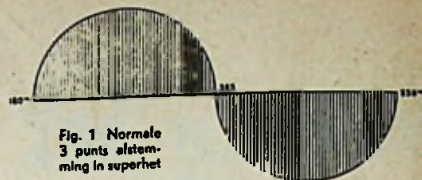
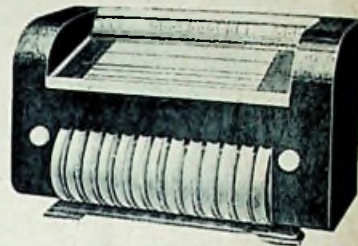

Fig. 1 Normale 3 punts afstemming in superhet

Fig. 2 Meervoudige gelijkloop

Multiplicateur van Gialluly

Toestel uitgerust met dit nieuwe afstemblok

vermelding van de overmoed van Radio 38, die een tele-ontvanger brengt met ook de regelbare tijdbases en de synchronisatie op het voorpaneel ter beschikking van het publiek.

Nieuws op radiogebied

Philips is hier met een primeur op de markt verschenen, welke rechtstreeks aan luilekkerland appelleert. Het betreft hier een klein populair ontvangtoestel, uitgerust met een elektrische schakelklok, waaraan bovendien een extra contactgever is gemaakt voor welk electrisch accessoire dan ook.

Het luidspreker-pierement van Gody

Men zal kunnen wakker worden, gewekt door muziek en terzelfdertijd het scheerwater inschakelen, de lamp of de melkkoker. De BE 332A gaat hier onder de naam „postereveil”.

Schneider debuteert met een gramfooncombinatie, welke tevens geschikt is voor het afspelen van magnetische gramfoonplaten. De magnetische pick-up is naast een gewone opnemer aangebracht.

Ook de kringmultiplicateur van Gialluly trok veel aandacht. Het betreft hier een drukknopsysteem voor elektrische bandspreiding, maar dan voor alle (totaal 24) bereiken. Een bijzonderheid is wel, dat de MF voor deze toestellen in de hoogste klasse 1800 kHz bedraagt.

Vanzelfsprekend haast blijven de Fransen specialisten op het gebied van portables en kleinere toestellen. Een aardig gramfoonmeubel in zakformaat brengt „Samara” (Amiens, 11 rue Cozette).

Verrast en een tikje „hors-concours” voelden we ons door een zeer serieuze luidsprekerconstructie van Gody, welke technici de mening zijn toegedaan het ei van Columbus te hebben verwerkelijkt door een „baffle” samen te stellen, bestaande uit orgelpijpen (een vaak te berde gebracht idee, maar dat tot dusver, voor zover we weten, nimmer tot aan de toonbank kwam). Zal dit radiopierement een toekomst hebben? Het klonk lang niet slecht en de getoonde weergavecurve was er ongetwijfeld een om van te water-tanden. Intussen zó eenvoudig is dit probleem ook weer niet!

Verreweg het belangrijkste verschijnsel is echter wel, dat ook de Franse radio de FM-weg is ingeslagen (er zijn hier dit jaar enkele FM-zenders in de lucht gekomen, o.a. een te Parijs) en het merendeel van de middenklasse en duurere apparaten bleek van een FM-band te zijn voorzien.

Enkele cijfers

Eind 1952 waren er in de Franse radio- en TV-industrie ruim 31.000 personen werkzaam, de waarde van

de jaarproductie bedroeg toen 580 mill. gld. en er werd voor 75 mill. gld. geëxporteerd. De buizenproductie beliep 80 mill. gld., radio- en TV-apparaten 190 mill. gld en professionele apparatuur 220 miljoen.

Uitbreiding en reorganisatie Economisch Instituut voor den Middenstand

De voortdurende behoefte aan sociaal-economische en bedrijfseconomische gegevens omtrent het middenstandsbetriebsleven heeft het nodig gemaakt om tot uitbreiding en reorganisatie van het Economisch Instituut voor den Middenstand over te gaan.

In het kader van deze reorganisatie wordt ook de directie van het Instituut uitgebreid. Naast de huidige directeur, de heer G. S. Scheltema is de heer dr A. W. Luyckx, thans hoofd van de sociaal-economische afdeling, tot directeur aangesteld. Tot algemeen directeur is door de Raad van Beheer benoemd de heer drs P. M. van Nieuwenhuysen, tot dusverre adjunct-directeur van het Landbouw-Economisch Instituut te 's-Gravenhage.

N.V. Phonogram naar Amsterdam

Met ingang van Maandag 19 Oct. zal de N.V. PHONOGRAM, voordien te Baarn, gevestigd zijn: Singel 170-172, Amsterdam-C., Tel. 45636 (5 lijnen).

„Philips”. Nijmegen gaat transistors produceren

De nieuwe, in aanbouw zijnde Philipsfabriek te Nijmegen zal o.m. de vervaardiging van transistors ter hand gaan nemen, en zal daarvoor de beschikking krijgen over een eigen ontwikkelingslaboratorium.

De nieuwe fabriek wordt een van de modernste bedrijven in het Philips-geheel. Tot directeur is benoemd dr ir Van der Spek.

Bij de omslagfoto

Het duurste „radio-apparaat” op de FIRATO was de hier afgebeelde meet- en controle-tafel vervaardigd voor de KLM door de Precisie Apparaten-fabriek T.W.A. te Amsterdam en door ons geschat op een waarde van ruim een ton.

Ongeldige postzegels

De navolgende bijzondere postzegels worden, met ingang van 1 Januari '54 buiten gebruik gesteld en dus voor de frankering waardeloos:

- de in 1952 uitgegeven Jan van Riebeeckpostzegels; frankeerwaarden 2, 6, 10 en 20 cent;
- de in 1952 uitgegeven herdenkingspostzegels 50-jarig bestaan Staatsmijnen in Limburg; frankeerwaarde 10 cent;
- de Zomerpostzegels, uitgifte 1952 (bloemenserie ontwerp D. van Gelder); frankeerwaarden 2, 5, 6, 10 en 20 cent;
- de in 1952 uitgegeven PTT-herdenkingspostzegels 1852—1952; frankeerwaarden 2, 6, 10 en 20 cent;
- de Weldadigheidspostzegels (Kinderpostzegels) uitgifte 1952; frankeerwaarden 2, 5, 6, 10 en 20 cent.

Ter overname aangeboden op 1ste stand Scheveningen:

ZAAK in Radio en Electr. Apparaten

met voor actief zakenman met enig kapitaal nog verdere uitbreidingsmogelijkheden. Koopsom inclusief voorraad, gereedschap, enz. f 25.000. Zonder contentanten onnodig te reflecteren.

Br. onder no 593680 R.W., aan het bur. van dit blad.

Uitgave der Uitgevers-Mij „C. MISSET” N.V., Doetinchem.

Redactie-adres:

Prins Hendriklaan 32, Amsterdam, Tel. 717643.

Voor advertenties:

Uitg. Mij „C. Misset” n.v., Doetinchem.

Advertentieprijs: 25 cent per mm-regel.

Tel. Administratie Nr 3941 (5 lijnen).

Giro: Afdeling Abonnementen 502259.

Giro: Afdeling Advertenties 502260.

Abonnementsprijs f 4,50 per halfjaar.

Voor België: frs 83 per halfjaar;

voor het overige buitenland f 5,- per halfjaar.

Gevraagd

v. radio middenstandsbedrijf

WINKELBEDIENDE

die geheel zelfstandig de verkoop van televisie, radio en radio-onderdelen kan leiden. Voor goede kracht behoorlijk salaris en levenspositie aanwezig. Speed!

Br. aan Radio WIENER, Kruisstraat 61, Eindhoven. Telef. 3427.

NIEUW UITGEBRACHTE RADIO- APPARATUUR

N.V. Philips Verkooprij

Als type BX 631A werd door Philips een nieuwe AM/FM klasesuper uitgebracht, uitgerust met 9 buizen plus seleengelijkrichter, waarmede in 17 buisfuncties is voorzien. Als eindbuis de 12 watt penthode EL84.

Het toestel is ingericht voor ontvangst van 4 golfbereiken — bereik-omschakeling met 6-delig toetsensysteem — 2 luidsprekers, waarvan een met 216 mm conus en een speciale 90 mm hoogweergever als tweede luidspreker — regelbare bandbreedte — dubbele continue klankkleurregeling met optische indicatie — vliegwielfastemming — richtbare ferrietantenne en ingebouwde FM en KG antennes.

Behalve een continue afstemming over het gehele KG-bereik tevens nog gespreide micro-instelling op de zes speciale KG-omroepbanden. De Ferroceptor, die in vele gevallen een verrassend gunstige storingsonderdrukking zal opleveren, kan aan de voorzijde bediend worden met een spe-

BX 631 A

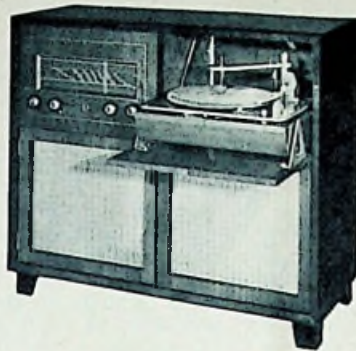
ciële knop met schaalverdeling, voorzien van een schakelaar voor automatische overgang op buitenantenne. Een met de afstemknop verenigde luidsprekerschakelaar geeft in 3 standen de volgende mogelijkheden: inschakeling van beide ingebouwde luidsprekers — luidsprekersysteem plus extra luidspreker — alleen extra luidspreker.

Voor inschakeling van gram. opnemer is op de drukknoppenschakelaar een aparte toets aanwezig. Door grote frequentie-omvang van het i.f. deel en uitmuntende acoustische eigenschappen van het geheel, is in het bijzonder ook een perfecte grammofoonweergave gewaarborgd.

Voor FM-ontvangst zowel in hf-voortrap als in mengtrap de ruisarme triode EC92, voorts 3 mf-trappen; eveneens op dit bereik is de gevoeligheid dan ook uiterst gunstig. De FM-band is op de schaal aangegeven in frequenties en met genummerde kanalen, terwijl juiste afstemming verder nog bevorderd wordt doordat het afstemoog ook werkzaam blijft bij instelling op FM-stations.

Ruime, verzwaarde kast in diepglanzend notenfineer met biesversiering, formaat 380 x 590 x 290 mm. Bereiken: 87.5—100 MHz, 16.5—50, 185—585 en 1070—2000 m.

Buizen: 2 x EC92—ECH81—EF41—EBF80—EB41—ECC40—EL84—EM34.

FX 624 A

Netspann.: 110/125/220/245 V — verbruik ca. 65 watt.

De radiogramfoon type FX 624A is een tweede nieuwe Philipscreatie. Ook dit apparaat is geschikt voor AM/FM ontvangst en heeft een chassis met 10 buizen in 13 functies, waarvan een als extra voorversterker bij gramfoonweergave. Concertluidspreker type 9750/05 en dubbele klankkleurregeling.

In combinatie hiermee de platenwisselaar AG 1000 voor drie snelheden en Philips kristalpickup met knikkop voor instelling op breed- of smalgroefplaten. De wisselaar is trillingsvrij gemonteerd op een met het voorpaneel meebewegende slede en daardoor alleszins gemakkelijk bereikbaar voor het opbrengen van platen en afregeling. Naast het luidsprekercompartiment een speciale ruimte voor berging van platen.

Het royale, als salonmeubel uitgevoerde apparaat meet 780 x 940 x 400 mm.

Bereiken: 87.5—100 MHz, 16.5—50.5, 185—580 en 760—2050 m.

Buizen: EF42—ECH42—EF43—EAF42—EB92—2 x EBC41—EL41—AZ41—EM34.

Netspann.: 110/125/145/200/220/245 V — verbruik ca. 65 watt (excl. gram.motor).

Het aantal Philips luidsprekersystemen is weer met vier nieuwe typen uitgebreid. Het 10 watt type 9710 vertoont een praktisch lineaire frequentiearakteristiek van 40—15.000 Hz, waardoor het gebruikt kan worden in gevallen, waarbij aanvankelijk gedacht werd aan de toepassing van twee overlappende systemen (één speciaal voor de hoge en één speciaal

De nieuwe luidsprekers

voor de lage frequentie). Uitstekende weergave van de lage frequenties, doordat de resonantiefrequentie bij 45 Hz ligt.

Conusdiameter 216 mm, spreekspoelimp. 7 ohm, veldsterkte 8000 gauss en magn. krachtstroom 97.000 maxwell. Gevoeligheid bij 400 Hz 4.5 %.

De typen 9766 en 9768 hebben een vermogen van 3 watt; de veldsterkte is 11.000 gauss en de max. krachtstroom 26.200 maxwell! Spreekspoelimp. 5 ohm. Reson. freq. 130 en 85 Hz resp., gevoeligheid 4 en 6 %.

Het 6 watt type 9770 met 214 mm conus sluit zich daarbij aan, maar de reson. freq. is 80 Hz en de gevoeligheid hiervan is 6 %.

Alle typen uitgevoerd met beschermde luchtspleet; chassis en magneetpot gepassiveerd tegen oxydatie.

Theal N.V.

Door deze onderneming wordt de uit drie apparaten bestaande 1954-serie van de in Königsfeld (Zw. Woud) gevestigde Jotha-fabriek aan de markt gebracht. Een bijzonderheid van dit fabriekaat is dat de constructeurs het hebben aangedurfd om het KG-bereik los te laten en aldus de initiale kosten konden verlagen.

De JOTHA „Zeus” is een methodisch vrij eenvoudige, niettemin functioneel zeer goed geslaagde AM/FM super van populaire klasse, werkend met slechts 5 buizen. Voor AM 4 kringen, waarvan 2 afstembaar en voor FM 8 kringen, waarvan 6 vast ingesteld. De gevoeligheid, in het bijzonder ook voor UKG, ligt op onge-

Jotha „Zeus”

woon peil. Normale diode-detectie bij AM-ontvangst en flankdetectie in FM-stand; algehele geluidswaergave zeer bevredigend.

Ingebouwde netantenne voor FM — continue toonregeling — ovale 210 mm luidspreker — bereikomschakeling met 4 drukknoppen — uitgangsvermogen 4 watt.

Edelhouten kast met sierblezen, formaat 420 x 300 x 220 mm.

Bereiken: 86.5—100 MHz, 185—585 en 950—2000 m.

Buizen: EC92—ECH81—EAF42—EL41—AZ41.

Netspann.: 110/220 V — verbruik 27 watt.

Jotha „Mercedes 54”

Buizen: EF80—EC92—ECH81—EF85—EABC80—EL84—EM11—AZ41.

Netspann.: 110/220 V — verbruik 50 watt.

Lorenz Radio Import

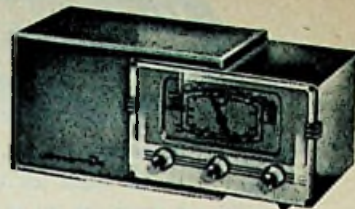
Met de Lorenz C-serie worden enige tafeloestellen van zeer afwijkende bouw gebracht. De techn. gegevens zijn als volgt:

Model C-1. Dit is een AM/FM super met 4 buizen in 11 functies. Drie golfbereiken (UKG—MG—LG) — toonregelingsschakelaar — frequentie-afhankelijke tegenkoppeling — 5 FM en 4 AM kringen.

Kast van isoliet — robijnrood, onyx-zwart, parelgrijs of ivoor. Afmetingen 330 x 150 x 145 mm.

Buizen: EC92—EF85—EEL71—EZ80.

Netspann.: 110/127/220 V.

Model C-1

Model C-2. Uitgerust met 6 buizen in 15 functies en ook hier 3 golfbereiken. 8 FM en 6 AM kringen, voorts ingebouwde antenne, ratiode-tector, fadingcompensatie over 2 trappen, toonregelingsschakelaar, mf-antennefilters voor AM en FM, aansluitingen voor gram.opnemer en extra luidspreker.

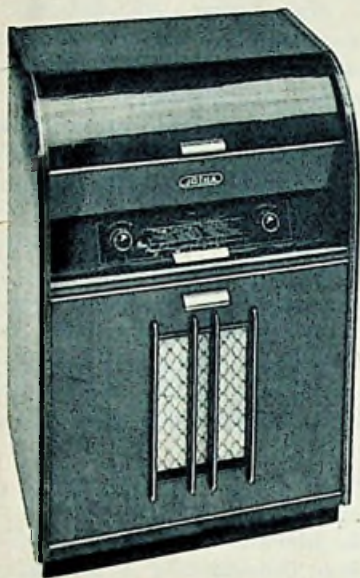
Afmetingen 365 x 175 x 165 mm; kleuren als boven.

Buizen: EC92—ECH81—EF93—EABC80—EL41—EZ80.

Netspann.: 110/127/220 V.

Model C-2

Jotha radiogramfoon

De radiogramfoon „Zeus” is een combinatie van een universele platen-speler met duplo-kristalpickup met het chassis van de hierboven genoemde AM/FM super, voorzien van concertluidspreker. Op de bodem van het luidsprekercompartiment een platenrek met berging voor 60 platen. Uitmakende, krachtige geluidswaergave.

Fraaie salonkast in de afmetingen 520 x 780 x 365 mm.

Model „Mercedes 54” heeft 6 AM en 9 FM kringen en is uitgerust met 8 buizen, waarvan een als afstemmingsindicator.

Extra druktoets voor gram. opnemer — vliegwielfstemming — continue toonregeling — ovale 260 mm breedbandluidspreker — ingebouwde dipool, ook dienstig voor AM-ontvangst — aansluitingen voor pickup en extra luidspreker — uitgangsvermogen 5 watt.

Ruisarme 2-buizen voortrap voor UKG en ratiode-tector, waardoor ver-grote toonomvang en hoge gevoeligheid.

Kastafmetingen 520 x 345 x 250 mm.

Bereiken: 86.5—100 MHz, 185—585 en 950—2000 m.

NIEUWE HANDELSPUBLICATIES

In de vorm van een mapje verscheen bij *Van der Heem N.V.* een losbladig prospectus van de Aetherkruiser-serie en Virgo stofzuigers. Gestyleerd omslag, tweekleurendruk en verzorgde teksten. Het geheel maakt een goede, vertrouwenwekkende indruk, had echter nog beter kunnen zijn als ook de drukker er meer zorg aan had besteed.

Ten aanzien van het in het vorig nummer vermelde foldertje wordt door de Afd. Verkoop Merkartikelen opgemerkt, dat dit slechts gebruikt werd voor massa-uitgifte op de Jaarbeurs. *Slechts ?!*

Van *Holland-Impey* ontvingen wij een Ned. overdruk van de Saba-catalogus. Afgezien van enkele storende druk- en taalfouten een zeer goede, levendige en voortreffelijke informatie-biedende uitgave in kleurendruk.

Door de *C.V. Handels- en Ind. ondern. v/h. Gebrs. Peters* zijn weer enkele nieuwe uitreikfolders uitgebracht, resp. voor Braun grammofoons, Pifco scheerspiegel en Braun Multimix. Bestelnrs. 538/1, 367/2 en 508 resp.

Tevens werd ons een als raambillet uitgevoerde overdruk toegezonden

van een binnenkort in div. bladen te plaatsen advertentie voor Braun shavers.

Lorenz Radio Import zond ons een tweetal nieuwe prospecti, beide Ned. bewerkingen van fraaie fabrieksoriginelen in kleurendruk. In de ene vindt men een beschrijving van de standaard-apparaten; het tweede biedt inlichtingen over de nieuwe C-serie. Vooral deze laatste folder heeft een bijzonder goede aanspreekkracht.

Van *Theal N.V.* een aantal zojuist verschenen folders, resp. voor Bakers Selhurst „high fidelity” luidsprekers, Ortofon e.d. afspeelpickups, Daly electrolieten, Egen potentiometers en Unitran producten. Weloverwogen en goed verzorgde uitvoering, deels in kleurendruk, deels op tweekleurig illustratiepapier.

De publicaties behoren tot het beste van wat dit jaar onder onze aandacht werd gebracht en vooral de „Daly” en „Bakers Selhurst” folders zijn positief onderscheidend. Van laatstgenoemde is de omslag uitgevoerd in irisdruk, een zeer effectrijk drukprocédé dat men hier nog slechts weinig ziet toegepast.

*Kies Uw eigen
muziekprogramma*

Geheel automatisch:
1 1/2 uur muziek met 10 normale-of
5 uur muziek met 12 langspeelplaten

De mooiste weergave van
Uw grammofoonplaten

Eenvoudig en
bedrijfszeker
Geen platenslijtage

Speelt alle soorten
gramm...

Uw eigen hulsorkest met de

JOBOTON 5

Prijs **F.128.-**

op montageplaat voor
inbouw
Met bakofjet standaard
geheel speelbaar F.8-
extra.

JOBO N.V. - Leidsegracht 90 - AMSTERDAM-C
Tel. K 2900 30705 - 33153

M ä R K L I N

Thans: een Electr. Loco voor ..... f 24.75 Verkoop
een Electr. Spoor voor ... f 46.75 "
een Opwindbaar Spoor voor f 15.75 "

Alle Electr. Loco's zijn belangrijk in prijs verlaagd. Van dit wereldbekende speelgoed kan thans iedereen genieten. Catalogus zenden wij op aanvraag gaarne toe.
IMPORTEUR: REYNE & ZONEN - KROMMENIE
Telefoon 81789 (K. 2980)

Vuurtoeren het merk,
betrouwbaar en sterk

AMOVA, Amsterdam-Rotterdam zoekt voor het rayon Amsterdam

PRIMA VERKOPER

goed ingevoerd bij de electro-detailbranche.
Uitv. sollicitaties aan ons hoofdkantoor, Singel 155, te Amsterdam.

Bestelde U reeds de EMKA-MAP ?

voor het bewaren
van
„Radiowereld”

„C. MISSET”, Doetinchem
AFD. BOEKHANDEL

Het handboek der radio-ontvang-techniek:

„RADIO-ONTVANGST in theorie en practijk”

door R. SWIERSTRA

is uit voorraad leverbaar.

INHOUD DEEL I

De grondbeginselen van de radio, De elektrische stroomkring en de eenheden; Electromagnetische inductieverschijnselen; Electrostatistische inductieverschijnselen; Iets meer uit de wisselstroomtheorie; Mechanische trillingen; Ontstaan en voortplanting van geluidsgolven; Electriche trillingen; Ontstaan en voortplanting der electromagnetische golven.

De eerste ontwikkeling van de radio-ontvanger; Hoe men met radiogolven tekens en geluiden over kan brengen; Werking en eigenschappen der radiobuis; De eerste ontvangers met batterijvoeding; De eerste wisselstroomontvangers. 9e druk, 268 blz. met 184 figuren. Prijs ingen. f 8.00; gebonden f 10.-.

INHOUD DEEL II

Algemene theorie en cascade-ontvangers: Over karakteristiekvormen en triodekarakteristieken; Ontwikkeling en benoeming der radiobuizen; Vervorming, modulatie- en ruisstoringen en de ontwikkeling der regelpmethoden; Hoogfrequentieversterking en selectiviteit; Gelijkrichting (Detectie); Eindversterking; Over kwantiteit en kwaliteit van 't geluid van een ontvanger; Enkele cascade-ontvangers.

Super-ontvangers: Principe en eigenschap van supers; De ontwikkeling en eigenschappen van de mengbuis; Automatische sterkte-regeling en afstemming; Diverse Philips super-ontvangers; Bepaling van de kwaliteit van ontvangers en berekening van de versterking in deze; Buizen voor u.k.g.-ontvangst; Secundaire-emissiebuizen en Foto-cellen. 8ste druk, 404 blz. met 246 figuren. Prijs ingenaald f 13.-; gebonden f 15.-.

Toezending volgt direct na ontvangst van het bedrag per postwissel of postgiro nr 502258, met duidelijke vermelding van de titels.

UITGEVERS MIJ „C. MISSET” N.V.

Afd. Boekhandel — Telefoon 341 — DOETINCHEM.

WEGWIJZER

voor de zesde jaargang van „Radiowereld”

VERENIGINGSNIEUWS

Jaarverslag 1951/52	4
Zijn er ontevreden onder ons?	25
Personeels-inkoopverenigingen	26
Soc. verzekering en liquiditeit	61
Aanpassing loongrens Ziektewet	94
Het nieuwe verenigingsbureau	100
TV-cursus in Twenthe	101
Klop op de schouder	121, 141
Handelen tegen eigen belang in	141
Bericht voor leden in overstromde gebieden ...	160
Verlaging vereveningsheffing	187
Onwillige K.N.V.B.	196
Wijzigingen in Bindend Besluit	217
Bedrijfspensioenfonds kl. metaalnijverheid	237
Laatste bijdrage Woltersom-organisatie	236
Statutenwijziging goedgekeurd	316
Afscheid W. Franken	356
Adres voor heffing kijkgeld	357
Inruilboekje 1953	357, 377, 478
Oostenrijkse hulp voor Zeeland	358
Belangstelling voor NVRD in Kenya	376
Verantwoordelijkheid bij ongevallen of schade door TV-antennes	376
1953 Congres	476
Driehoeksverhouding (congres radio)	503

AFDELINGSBERICHTEN

Amsterdam	296
Drente	11
Friesland	10
Gooi- en Eemland	160, 296, 531
Groningen	27
Noord-Limburg	102, 478
Twenthe	453, 454, 505
Zeeland	9, 62
Zuidholland-Noord	61, 81, 236, 478
Zuidholland-Zuid	62, 120

LEDENLIJST

Wijzigingen 13, 81, 123, 161, 256, 296, 336, 396, 453, 505

IN MEMORIAM

G. J. Wils	6
R. de Boer	80
J. A. Beurze	336, 452

JUBILEA

G. M. Oord	396
S. Schoemaker	397
Duyvené de Remmers	454
T. Tromp	523

BIJ DE LEDEN

Fa P. Megens	23
Hees & Co.	53
Radio Obdeyn	53
Herm. Geertsen	140
L. v. Emrik	141
A. T. B.	256
A. Mussche	337
A. T. Mattie	416
J. H. ten Rouwelaar	416
J. C. van Burg	504
Fa Looman	540

CEBUBERA

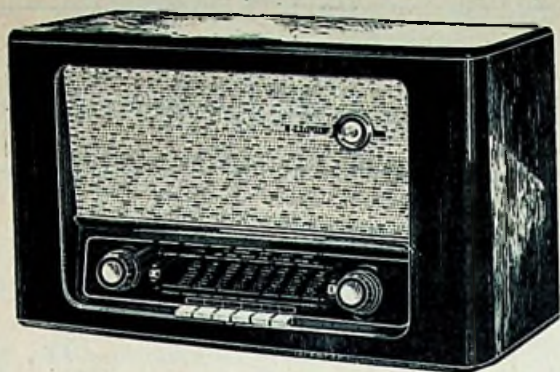
Ledenlijst 81, 102, 196, 236, 256, 276, 316, 356, 376, 416

NIEUW AANGEMELDE TOESTELLEN

Aetherkruiser	452, 454
Aga	416
Akkord	81, 123, 236
Audiola	140
Berec	236
Blaupunkt	27, 102, 161, 452
Braun	276, 327, 452, 504
Chrystalphone	161
Edly	161
Emud	540
Erres	13, 24, 161, 336, 396, 416, 452, 504
Fridor	13, 27, 62, 81, 123, 140, 416
Graetz	276, 478, 540
Grundig	297, 408
Helios	236, 276
Imperial	276, 327, 376, 478
Jotha	540
Lembeck	236, 276
Loewe-Opta	102, 141, 161, 478
Lorenz	13, 297, 504, 548
Mende	180, 416
Mercedes	540
Metz	81, 336, 356, 416, 478
Nora	27, 81, 161, 478
Novak	504
N. S. F.	140, 336
Paillard	161, 216
Philips	27, 81, 140, 276, 283, 376, 396, 452, 540
Pye	13, 102, 123
Radio Test	196
Saba	452, 504
Schaub	13, 161, 336
Siemens	81, 504
Sonolor	196
S. N. R.	161
Südfunk	356, 416
Tekade	504
Telefunken	13, 27, 140, 452
Velora	256
Zeus	540

OVERJARIG

Arel	297
Blaupunkt	452, 478
Columbia	123
Ducal	160
Erres	27
Ferranti	376
Fridor	236, 297
Graetz	13, 62, 123
Grundig	80, 123
H. M. V.	256
Loewe-Opta	297
N. S. F.	504
Philips	504
Reela	297
Regentone	114, 297
S. B. R.	140
Schaub	160
Siemens	80, 114, 408
Siera	504
S. N. R.	297

**Alle BRAUN
toestellen**

met FM A Montvangst.
drukknoop systeem.
toonkleurregeling.
en diverse andere
voordelen waaruit
blijkt dat de Braun
radio niet voor
niets meer dan 25
jaar een klinkende
naam heeft

prijzen van
f. 384.- tot
f. 690.-

**Het kost
U niets!**

Als U toch overweegt een
radiotoestel aan te schaffen,
laat U dan - voor U beslist -
vrijblijvend 'n Braun radio
demonstreren. Pas als U
kennis hebt gemaakt met dit
klankrijke, feilloos afgewerkte
Instrument hebt U gehoord
wat 'n radio U aan maximaal
genoegen schenken kan en
hebt U gezien hoe mooi
hij kan zijn.

BRAUN radio
die moet U horen
die moet U zien!

* Handelaars adressen
en brochures worden
U op aanvraag gaarne
toegezonden door
de Importeur,
C. V. Hapè,
Nwe. Heerengracht 11
A'dam. tel. 48882

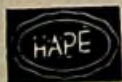
Bovenstaande annonce zal in de komende maanden onder de aandacht van
meer dan 1.000.000 lezers komen. Dit is één van de redenen waarom U
de verkoop van BRAUN radio's moet poosteren. Een andere belangrijke
overweging is de kwaliteit.

Sinds 25 jaar is het merk BRAUN een begrip voor vakmanschap en
technisch vernuft (denk bijv. eens aan de ca 60.000 enthousiaste gebruikers
van de BRAUN Shaver in Nederland!).

Er zijn 4 vlot verkoopbare typen, die qua uiterlijk, ontvangst en geluids-
kwaliteit vrijwel alle andere merken achter zich laten.

Voorts bieden wij U: attractief propaganda-materiaal, een zeer bijzondere
regeling inzake rabat en verkoop hulp, huurkoopfinanciering, een alom
erkende, snelle en vakkundige service, terwijl tenslotte onze kleine collectie
overbodige investeringen uitsluit.

Schrijf vandaag een briefkaart of bel even op voor een vrijblijvend ver-
tegenwoordigersbezoek.

C. V. Handels- en Industrieonderneming
v/h GEBR. PETERS
Nieuwe Heerengracht 11 Amsterdam-C
Telefoon 46582-46521 - Postgiro 32006

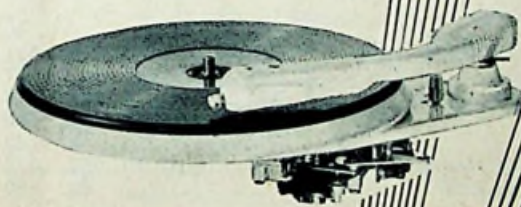
Gevestigd
sinds 1913.

VERDIEN MEER
EN VLUSSER
MET

COLLARO

PLATENWISSELAAR RC 3/531
THANS f 165

PLATENSPELER AC 3/534
THANS f 95

Kent U onze rabatten ?

BRANDSTEDER
RADIO GRAMOFOONS
AMSTERDAM

Telefunken	160	Twee-fronten oorlog tegen recorder (L. J. v. Looi)	279
Velora	236	Gekroonde televisie	295
Vidor	123	Vragen rondom de TV-antenne	299
PRIJSWIJZIGING		Groei van radio in cijfers	307
Aetherkruiser	452	Naar intern. TV-week	315
Akkord	236	De vertegenwoordiger als wegverkenner	
Blaupunkt	316	— (P. W. Schotsman)	321
Braun	297	Nipo-onderzoek naar TV-belangstelling	325
Edly	196	Jaarverslag E. R. E. M. A.	326
Erres	336	De „Stem van Amerika” en televisie	342
Fridor	102	B.B.C. ontvouwt 10-jaren plan	355
Graetz	276, 540	Verleden, heden en toekomst (W. Franken)	359
Grundig	13, 80	Bedrijfsomroep	361
Helios	27, 80	„Nozema” adviseert FM-omroep	361
Lembeck	540	Huurverhoging en belastingverlaging	375
Loewe-Opta	297	Speciaalbedrijf voor installatie en onderhoud van	
Lorenz	452	TV-ontvangers	382
Metz	478	Fabricage van gramfoonplaten	383
Nora	160	Statistiek van Kleinhandelsvoorraden	387
Novak	141	Commerciële publiciteit	395
Phillips	141, 276, 297	Na 1 October	397
Pye	141, 216	Pioniers eerden pionier	398
Regentone	27	B.B.C.-demonstreert Cinema-TV	403
Saba	62	Radiojaar 1952/'54	415
Schaub	396	Excursie Blaupunkt-dealers	429, 514
Siemens	141, 504	Gesprek met Duits radiohandelaar (L. J. v. Looi)	435
Telefunken	396	Belg. handel in verweer tegen stropers	441
N. O. R. G.		Quo Vadis? (Mr J. Millus)	451, 482
Mededelingen	28, 141	Onverkort toongamma	513
Ledenlijst	28, 123, 196, 216, 296, 336	Middelen tegen beslaan van etalage-vensters	523
CONGRESSEN EN TENTOONSTELLINGEN		Snedige verbetering in omroepoestand	539
Jaarbeurs	163, 195, 202, 417, 457	Doelmatige voorraadpolitiek	541
Salon National Paris	205, 545	Moelijkheden en mogelijkheden van televisie	
R. T. R. A.-congres	275	(J. W. Rengelink)	543
National Radio Show	369, 463	Nieuwe geluiden op reclamecongres	541
Düsseldorf	405, 458, 493	KORT COMMENTAAR	
N. V. R. D.-congres	476, 503, 543	59, 79, 99, 131, 139, 159, 195, 215, 235, 255	255
Firato 1953	495, 512	275, 295, 315, 335, 355, 375, 395, 415, 503, 539	539
Reclame congres	541	KORT ZAKENNIEUWS	
ALGEMEEN		54, 81, 133, 173, 261, 305, 368	368
Even stil staan (B. J. Lankkamp)	3	437, 439, 464, 465, 487, 523	523
In mensen een welbehagen (B. J. Lankkamp) ...	23	HANDELSPUBLICATIES	
Indexcijfers Eng. detailhandel 28, 113, 187, 236, 325	325	Brochures, folders, enz. 53, 82, 133, 247, 289, 309	309
Eng. TV-verkoop bereikt nieuwe hoogte	28	408, 429, 465, 493, 532, 549	549
Kerstnovelle (Age Scheffer)	40	NIEUW UITGEBRACHTE RADIO-APPARATEN	
Start van TV in Westduitsland (L. J. v. Looi)	43	17, 51, 70, 93, 111, 127, 169, 198, 268, 347, 364	364
Beëindiging arbeidsverhoudingen		387, 404, 427, 441, 467, 484, 527, 548	548
(W. A. F. Leenaerts) 47, 74, 89	89	Beschrijvingen:	
Oud en nieuw (B. J. Lankkamp)	59	Philips Interfoon	37
Overzicht aantallen geregistreerde toestellen		„ platenspeler	167
in tijdvak 1-6-'50 — 1-12-'52 ...	60	„ bandrecorder	217
Pro-memorie posten voor boekjaar 1953	63	„ TV-service oscillograaf	183
Televisie op de weegschaal	79	„ omroepinst. voor touringcars	364
TV-rapport 1952	83	„ Electronen schakelaars	183
Verkopen op een kopersmarkt	99, 139	Joboton platenwisselaar	425
Geografische verdeling van radiotoestellen		Jobophon platenspeler	305
in Nederland (Dr J. H. C. Lisman)	103	Wisa Langenberg-antenne	179
Econ. gevolgen van watersnoodramp	124, 222	„ Lopik-antenne	326
Water over Nederland (B. J. Lankkamp)	142	„ Antenne versterkers	423
Verhaalsrecht bij brand	142	Hanquart programmameter	368
Soc. econ. studies E. I. M.	153	Unitran muziekversterker	489
Zestig maal Utrecht	159	TECHNISCH E ARTIKEL E N	
Philips Rijdende Tentoonstelling	174	Techniek van België-Nederland TV-uitzending ...	30
Voorkeur voor eigen toestel (J. Collega)	199	Opzet Duitse AM/FM ontvangers	
Nieuwe rapporten Langenberg-TV ontvangst	204	(J. G. Moolevliet)	67, 86, 105
Van herstel tot vernieuwing (Mr J. Milius)	215	Kleurcode Philips Germanium dioden	81
Elgen vervoer (Th. Holst)	223	TV-uitzendingen N.W.D.R.	84, 107, 145
Bevordering van efficiency in midden- en		Over het begrip „decibel” (H. J. Coenraad)	109
kleinbedrijf	255	Nieuw zendercentrum R. G. omroep	125
Een nationale reclame voor 30 gulden	259	Over de antenne (H. J. Coenraad)	144
Licht - uw eerste verkoper	262	Kroning in radio en TV	146
En wat kost een bestelauto? (Ing. W. Flick)	264	Practische vierkantsgolf generator (W. Tebra) ...	149
Rapport fiscale en fin. positie midden- en kleinbedrijf	277		

Veldkaart van Lopik en Langenberg	221
Stereofonische uitzendingen over Hilversum- zenders	235
Cinerama	239
Het Belgische TV-netwerk	241
Tussen microfoon en luidspreker (Insider)	243
De televisie als reporter (J. v. d. Ven)	257
Installatie van TV-antennes (J. L.)	261
Hoe bepaalt men de direct-zicht lijn van een zender? (L. Foreman)	266
Probleem van definitie transformatie (J. v. d. Ven)	281
Sub. miniatuur afstemindicator DM 71	283
Hoge spanningen bij lage stroomsterkte (W. Tebra)	285, 344
De TV-Kanaalbrug in woord en beeld	301
Nieuwe frequenties Duitse F M-omroep	317, 367
Strekking en waarde van Stockholmplan	318
De „Wondertoren” op de Feldberg (J. G. Moolevliet)	322, 338
De Electronenstraal oscillograaf als service- instrument (H. J. Coenraad)	365, 521
De troposfeer als voortplantingsmedium	366
Antennes voor hoge frequenties (J. G. Moolevliet)	322, 338
Vergelijkingstabellen internationale buizen	388
Pickup-tractie zonder hoekfout (J. v. d. Ven)	401
Principe van trillervormer	407
De acoustische box	432
Televisie in Zwitserland (v. Dalen)	491, 525
De TV-demonstraties van de N W. D R te Dusseldorp (L. Foreman)	508
Belgische televisie start	512
Salon de Radio et de Télévision te Parijs	545
MIDDENSTANDSBERICHTEN	
Middenstandsexamen 1953	3
Rede van Prins Bernhard tot jonge middenstand	197
Regeling cadeaustelsel	248

25e Jaarverslag Ned. Middenstandsbank	196
Bedrijfsleven en watersnoodschade	335
Nieuwe regeling reisdevisies	343
Overcreditering bij huurkooptransacties	367
Huurverhoging van bedrijfspanden	542
Subsidie schilderwerken	542
Diverse berichten	53, 133, 134, 245, 289

BOEKBESPREKING

Radio Falve Data	39
Electronisch Jaarboekje	39
Zo werkt de televisie	39
Radio-afstandbediening	129
Electronenbuizen voor lf-versterkers	129
Gegevens en schakelingen van TV-ontvangbuizen	185
Normalisatie TV-benamingen	185
Ontwerpnorm Electro-acoustiek	229
Handboek Radiotechniek	229
Television Receiver Design	280
Electrical and Radio Trading Year Book	280
TV and education in the U.S.A.	280
Wenken uitvoering Werkloosheidswet	280
Trader Year Book 1953	309
Antennentechniek	309
Soc. Econ. studies I	386
Introduction to Valves	478

POST VAN LEZERS

Kleureffecten in etalageverlichting	17
Kristal-zender	91
Ontvangst Langenberg-TV	113, 131, 179, 183
Repliek P.T.T.	131
In en om Utrecht	229
Werkingsfeer Langenberg-TV	307, 368
Nieuw Langenberg-Kanaal	348

VAN BINNEN - VAN BUITEN

108, 126, 148, 181, 208, 248, 284

Volmaakt voor vandaag en met de Ruimte voor morgen

1.333.-

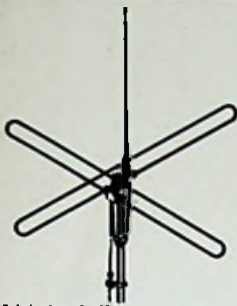

ERRES RUIMTELIJKE WEERGAVE

Het ERRES „5-Sterren” toestel met de Ruimtelijke Weergave is door zijn bijzonder mooie vorm, z'n aparte beige kleur en door zijn schitterende ontvangstkwaliteiten (zowel F.M. als A.M.) overal in den lande met enthousiasme ontvangen. Deze buitengewone ERRES Radio steekt ver uit boven vele andere toestellen in een hogere prijsklasse. Profiteer van de grote naam die ERRES door de Ruimtelijke Weergave heeft verkregen door vooral ook dit toestel in Uw zaak te demonstreren.

ERRES

RUIMTELIJKE WEERGAVE

F.M. Kruisdipool no 13
alzijdig gevoelig met
K.M.L. spriet
Bruto f 29.—

MAG IK U EEN GOEDE RAAD GEVEN?

Gebruikt alléén F.M. en T.V. antennes zonder schroefverbindingen voor de aansluitkabel.

De patent-soldeeraansluiting van onze antennes vrijwaart U ook na jaren voor onaangename en kostbare verrassingen. (Kabelbreuk etc.)

LOPIK T.V. antenne, 4 elements, 300 ohm . . . . . f 48.— br.
F.M. antenne voor mast, 300 ohm . . . . . f 12.— br.
F.M. antenne met spriet (ook K.M.L.) . . . . . f 17.— br.
LANGENBERG antenne, 4 elements, 300 ohm . . . . . f 28.— br.

Keuze uit 27 antennes - Vraagt brochure no. 4

W. J. STOKVIS

POSTBUS 20
TEL. K 8300-23041

ARNHEM

MENDE RADIO IMPORT vraagt

Vertegenwoordigers

voor het bezoeken van detaillisten in de provincies Noord- en Zuid-Holland.

- Vereisten: * Leeftijd 30-35 jaar.
* Bewijzen van verkoopkracht OP DIT GEBIED kunnende overleggen.
* Behoorlijke algemene ontwikkeling.
* Beschaafd optreden.

Eigenhandig geschreven sollicitaties met volledige inlichtingen worden gaarne ingewacht.

Strengste discretie gewaarborgd.

KOELRAD N.V., Leidseplein 2, AMSTERDAM.

TIJGER - BATTERIJEN

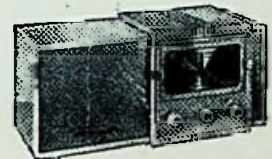
2x de levensduur van
een gewone batterij!

IMPORT MARYNEN DEN HAAG

Nog steeds aan de spits staat de wereldvermaarde

LORENZ RADIO

De Lorenz C-serie

was het grote succes van de „Firato“ 1953.

Uit voorraad leverbaar in diverse moderne kleuren en voorzien van UKW (F.M.) in prijzen vanaf f 228.—

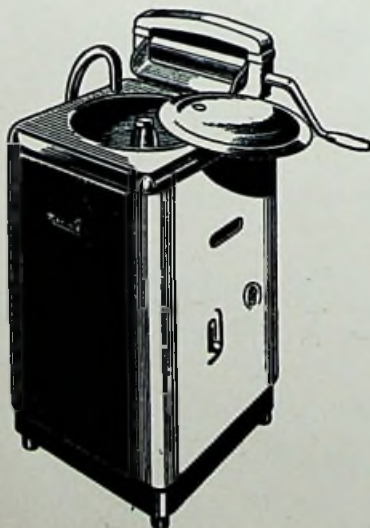
Wij verwachten binnenkort: **LORENZ Radio-Buizen** tegen de normale Nederlandse prijzen en

LORENZ Luidsprekers van zeer hoge kwaliteit.

**LORENZ
RADIO IMPORT**

NIJMEGEN
Regulierstraat 128

De „MARINA“ WASMACHINE

waaraan de was zonder vrees voor slijtage kan worden toevertrouwd.

Voorzien van **ELECTRISCHE POMP**, waardoor het dragen en tillen van zware emmers overbodig is geworden en de gelegenheid geschapen is het wasgoed automatisch te spoelen.

WRINGER met onafhankelijke vering, waardoor de druk van de rollen altijd gelijkmatig verdeeld is.

Prijs f 448.— incl. wringer en elektrische pomp.

N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ
ELECTROCENTRUM
AMSTERDAM-C.

Filialen te: Arnhem - Eindhoven - Leeuwarden - Roosendaal - Rotterdam - Zwolle

Gevraagd: Stationnaire

**ACCUMULATOREN-
BATTERIJ**

Opgave met omschrijving en prijs aan Radio **OVERBEEKE**, Ellewoutsdijk, Tel. K. 1104—258.

Méér guldens winst

voor de RUTON-verkoper!

In het nieuwe seizoen hebt U nieuwe verkoop- en nieuwe winstmogelijkheden dank zij de

„RUTON-FINANCIERING”

U slaat klinkende munt uit deze voordelen!

Geen risico, geen risicopremie, geen extra kosten.

Snelle behandeling, eenvoudige formaliteiten.

Volle winstuitkering.

Directe afrekening na accoordbevinding van contract.

Financiering van huurkoop tot 18 maanden.

Lage eerste aanbetaling!

Vergrote omzet.

Steun in Uw verkoop door enorme publiciteit.

Massa-verspreiding van fraaie folders die Uw verkoop stimuleren.

Landelijke medewerking van de groothandel.

Vraagt inlichtingen!

Rudolf Blik

ELECTRISCHE APPARATEN- EN METAALWARENFABRIEK
Den Haag - Tel. 182220

